

Απόστολος Οικονομίδης, Χαράλαμπος Οικονομίδης

Ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής και τα Σχήματα Αναπαραγωγής της Ελληνικής Οικονομίας

Αντικείμενο μελέτης: Ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής μπορεί να οριστεί ως μια αναπαράσταση μήτρας όλων των συναλλαγών και μεταφορών μεταξύ των διάφορων παραγωγικών διαδικασιών, των παραγωγικών συντελεστών (κεφάλαιο, εργασία), των διάφορων θεσμικών τομέων της οικονομίας (νοικοκυριά, κράτος, επιχειρήσεις), και τον υπόλοιπο κόσμο.

Ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής αποτελεί μια κυκλική ροή που εμπεριέχει τη διανομή του εισοδήματος και την τελική δαπάνη. Κάθε γραμμή του Πίνακα δίνει το εισόδημα και κάθε στήλη τη δαπάνη, έτσι κάθε εισόδημα στη γραμμή i αντιστοιχεί σε μια δαπάνη για τη στήλη j .

Ένας Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής εμπεριέχει στοιχεία συνήθως για ένα έτος. Τρία είναι τα βασικά χαρακτηριστικά ενός ΠΚΛ. Πρώτον αποτελεί μια τετράγωνη μήτρα, όπου το εισόδημα και οι δαπάνες εμφανίζονται σε γραμμές και στήλες για τον κάθε λογαριασμό αντίστοιχα. Δεύτερον, ότι απεικονίζει όλες τις οικονομικές δραστηριότητες του συστήματος (κατανάλωση, παραγωγή, συσσώρευση και διανομή εισοδήματος). Τρίτον, ένας ΠΚΛ είναι ευέλικτος, τόσο στο βαθμό της ανάλυσης όσο και στο βαθμό της έμφασης που δίνεται στα διαφορετικά μέρη του οικονομικού συστήματος.

Για τη δημιουργία του Πίνακα για το 2010 και το 2015 έχουν χρησιμοποιηθεί στοιχεία από τον Συμμετρικό Πίνακα Εισροών-Εκροών καθώς και τους Ετήσιους Λογαριασμούς του αντίστοιχου έτους, όπως αυτοί δημοσιεύτηκαν από την Eurostat. Ο Πίνακας αποτελείται από 4 τεταρτημόρια. Το τεταρτημόριο Α, Β, Γ και Δ.

Στο τεταρτημόριο Α εμφανίζεται η ενδιάμεση κατανάλωση από 64 κλάδους της Ελληνικής οικονομίας

Στο τεταρτημόριο Β εμφανίζονται οι Αρχικές Κατηγορίες Εισροών, η Κατανομή του Πρωτογενούς Εισοδήματος, η Δευτερογενής Κατανομή του Εισοδήματος η Χρήση του Διαθέσιμου εισοδήματος, ο Λογαριασμός Κεφαλαίου και ο Υπόλοιπος Κόσμος.

Οι Αρχικές κατηγορίες εισροών συνιστούν τους συντελεστές της παραγωγής της οικονομίας

Στην κατανομή του Πρωταρχικού Εισοδήματος καταγράφεται η διανομή του εισοδήματος στους θεσμικούς τομείς. Η Δευτερογενής κατανομή του Εισοδήματος καταγράφει την ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος από τις τρέχουσες μεταβιβάσεις (τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου κλπ., κοινωνικές εισφορές και παροχές και άλλες τρέχουσες μεταβιβάσεις). Η Χρήση του Διαθέσιμου Εισοδήματος δίνει πληροφορίες για το πώς οι θεσμικοί τομείς καταναλώνουν το εισόδημα. Οι παραπάνω κατηγορίες εισοδήματος αποτελούνται από τους θεσμικούς τομείς της οικονομίας, ήτοι: 1) Νοικοκυριά, 2) Μη Χρηματοδοτικές Επιχειρήσεις, 3) Χρηματοδοτικές Επιχειρήσεις και την Γενική Κυβέρνηση. Στον Λογαριασμό του Κεφαλαίου εμφανίζεται η συμμετοχή των θεσμικών τομέων. Ο Υπόλοιπος Κόσμος χωρίζεται σε τρέχων και κεφαλαίου. Στον τρέχων εμφανίζονται οι εξαγωγές της Ελληνικής οικονομίας.

Η τελική ζήτηση αποτελεί το σύνολο της παραγωγικής διαδικασίας, της κατανάλωσης των θεσμικών τομέων, των επενδύσεων και των εξαγωγών. Η τελική ζήτηση θα πρέπει να είναι ίση με τη συνολική προσφορά.

Στο τεταρτημόριο Γ εμφανίζεται η Προστιθέμενη Αξία. Επίσης εμφανίζεται ο Λογαριασμός του Κεφαλαίου. Στο κελί με την ονομασία Συνολικό κεφάλαιο εμφανίζονται οι αποσβέσεις ανά κλάδο. Στο λογαριασμό Υπόλοιπος Κόσμος (τρέχων) καταγράφονται οι εισαγωγές τις Ελληνικής οικονομίας.

Στο τεταρτημόριο Δ παρουσιάζεται η κατανομή του εισοδήματος στους θεσμικούς τομείς της οικονομίας.

Επίσης υπολογίζεται το εθνικό εισόδημα, καθαρό, το διαθέσιμο εισόδημα, καθαρό, η καθαρή αποταμίευση και το τρέχων εξωτερικό ισοζύγιο.

Ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής ανήκει στο πλαίσιο της Ανάλυσης εισροών- εκροών και η διαφορά του από τους Πίνακες εισροών-εκροών είναι ότι περιέχει περισσότερα οικονομικά στοιχεία και μας δίνει μια πιο πλήρη εικόνα των διασυνδέσεων της οικονομίας. Επίσης ο ΠΚΛ αποτελεί ένα σύστημα Γενικής Ισορροπίας κατάλληλο για την μελέτη της ελληνικής οικονομίας.

Ήδη έχουν κατασκευαστεί δυο ΠΚΛ για την Ελλάδα για τα έτη 2010 και 2015.

Στην παρούσα εργασία θα γίνει σύγκριση των δυο πιο πάνω ΠΚΛ και θα προσδιοριστούν οι κύριες διαφορές τους.

Ακολούθως θα προσπαθήσουμε να απλοποιήσουμε τους ΠΚΛ στα κύρια μεγέθη τους και θα προσπαθήσουμε με ένα απλοποιημένο υπόδειγμα να παρουσιάσουμε συνοπτικά και για εκπαιδευτικούς λόγους την αναπαραγωγή της ελληνικής οικονομίας. Επίσης υπολογίζοντας τις αλλαγές του πάγιου κεφαλαίου την αντίστοιχη περίοδο μπορούμε να έχουμε μια εικόνα της διευρυμένης αναπαραγωγής της ελληνικής οικονομίας. Αυτό το απλοποιημένο υπόδειγμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για εκπαιδευτικούς λόγους κατανόησης της αναπαραγωγής της ελληνικής οικονομίας.

Μεθοδολογία: Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται είναι η μεθοδολογία της Ανάλυσης εισροών -εκροών, η μέθοδο των σχημάτων αναπαραγωγής καθώς και η μεθοδολογία των συστημάτων Γενικής ισορροπίας.

Ευρήματα: Οι δυο ΠΚΛ για την Ελλάδα για τα έτη 2010 και 2015 έχουν μεταξύ τους μεγάλες διαφορές που αντανakλούν τα αποτελέσματα των μνημονίων για την ελληνική οικονομία

Συμπεράσματα: Τα μνημόνια οδήγησαν σε συρρίκνωση την ελληνική οικονομία. Επίσης απλοποιώντας τους ΠΚΛ στα κύρια μεγέθη τους προκύπτει ένα απλοποιημένο υπόδειγμα που παρουσιάζει συνοπτικά την αναπαραγωγή της ελληνικής οικονομίας. Επίσης υπολογίζοντας τις αλλαγές του πάγιου κεφαλαίου την αντίστοιχη περίοδο μπορούμε να έχουμε μια εικόνα της διευρυμένης αναπαραγωγής της ελληνικής οικονομίας. Αυτό το απλοποιημένο υπόδειγμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για εκπαιδευτικούς λόγους κατανόησης της αναπαραγωγής της ελληνικής οικονομίας.